

Sygn. akt V U 1182/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2016 r. w Kaliszu

odwołania M. S.

od decyzji Nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 11 września 2015 r. znak (...)

w sprawie M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie ubezpieczenia

1. Zmienia zaskarżoną decyzję Nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 11 września 2015 r. znak (...) i ustala, że M. S. jako pracownik u płatnika składek Firmy Handlowo Usługowej (...) podlega ubezpieczeniu społecznemu od dnia 4 maja 2015 r.,

2. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz M. S. kwotę 360,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 11.09.2015 r. znak (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. stwierdził, iż M. S. nie podlega od dnia 04.05.2015 r. do nadal ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej z firmą Firma Handlowo- Usługowa (...) w K. wobec stwierdzenia, iż umowa o pracę została zawarta w celu uzyskania uprawnień do korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i służyła obejściu obowiązujących przepisów prawa.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył M. S., wnosząc o jej zmianę i ustalenie, iż podlega ubezpieczeniu pracownicemu od 04.05.2015 r. do nadal.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd zawiadomił o możliwości wstąpienia do sprawy jako zainteresowaną M. R. (1). M. R. (1) zgłosiła przystąpienie do postępowania.

Sąd I instancji poczynił następujące ustalenia faktyczne.

M. S. liczy 27 lat. Ukończył gimnazjum dla dorosłych. Poszukiwał zatrudnienia. Nie posiada, przed spornym, żadnego okresu zatrudnienia.

(dowód: zeznania odwołującego)

M. R. (1) prowadzi od dnia 05.09.2011 r. działalność gospodarczą pod firmą (...). Zajmuje się handlem samochodami i furgonetkami. Firma wykazała dochody wynoszące – w 2013 r. – 54112,65 zł, w 2014 r. – 65244,33 zł. Za maj 2015 r. firma wykazała podstawę opodatkowania – 12484,00 zł, za kwiecień 2015 r. – 12588,00 zł, za marzec 2015 r. – 22427,00 zł. Przed spornym zatrudnieniem, firma nie zatrudniała pracowników. Pracę związaną z działalnością wykonywał mąż M. M. R..

(dowód: dokumenty z książki rozchodów i przychodów, informacja Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z dnia 30.07.2015 r.)

W dniu 04.05.2015 r. firma (...) i odwołujący M. S. sporządzili umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku sprzedawca w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem wynoszącym 1750,00 zł miesięcznie. Określono zakres obowiązków: pokazanie samochodów przeznaczonych do sprzedaży w L., przedstawienie warunków sprzedaży, dbanie o porządek na placu, odbieranie rozmów telefonicznych, umawianie klientów. Odwołujący nie przedstawił zaświadczenie lekarskiego o zdolności do pracy. Odwołujący został zgłoszony do ubezpieczenia społecznego w dniu 19.05.2015 r. Sporządzono listy płac, listy obecności, podpisane przez odwołującego po opuszczeniu szpitala. Opóźnienie wyniknęło z pobytu właścicielki firmy we Francji w sprawach handlowych. Wcześniej czynności te wykonywał mąż M. R. (1). Odwołujący nie miał uprawnienia do dokonywania sprzedaży, nie sporządzał i nie podpisywał żadnych dokumentów.

(dowód: listy płac, listy obecności, zeznania świadka K. W.)

Od dnia 19.05.2015 r. M. S. był niezdolny do pracy z powodu krwawienia podpajęczynówkowego. W okresie od dnia 03.06.2015 r. przebywał w Klinice w P., a od dnia 03.06.2015 r. w Pododdziale Udarowym Oddziału Neurologicznego ZOZ w ostrowie (...). Było to zachorowanie nagłe.

(dowód: informacja ze szpitala z dnia 28.07.2015 r., karta leczenia szpitalnego z okresu od 03.06.2015 r. do 18.06.2015 r.)

Odwołujący przychodził do miejsca, gdzie wykonywana jest działalność od poniedziałku do piątku w godzinach od 9-17. Wykonywał czynności: odkurzanie samochodów, pokazywanie ich klientom, sprzątanie placu, segregowanie i układanie części samochodowych. Za wykonaną pracę do dnia zachorowania odwołującemu wypłacono wynagrodzenie. Świadczeń związanych z chorobą odwołującemu nie wypłacono wobec braku okresu karencji.

(dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków A. G., Ł. M., T. M., M. R. (2), D. L., A. S., zeznania M. R. (1))

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt.1 i art. 13 pkt.1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121) obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60 póź. 636 z późn. zm.) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Zgodnie z treścią art. 83 kc w związku z art.300 kp nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozor. Złożenie oświadczenia woli dla pozor oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki

prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udają, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Okoliczność, iż strony sporządziły umowę o pracę, nie stoi na przeszkodzie uznaniu, iż działanie stron w sytuacji gdy wiadomo było, iż odwołująca w krótkim czasie będzie chciała korzystać ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Nie można wyrazić akceptacji dla nagannych i szkodliwych społecznie zachowań, stanowiących przejaw szerszego zjawiska wyłudzenia świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych, polegającego na zawieraniu umów na korzystnych warunkach na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczeń z ubezpieczenia społecznego i to w wysokości ustalonej od wygórowanego wynagrodzenia za pracę.

ZUS ma prawo ocenić sporządzoną umowę o pracę i uznać ją za pozorną, sprzeczną z prawem czy zasadami współzycia społecznego co ma skutki dla ubezpieczonego w zakresie istnienia podstawy ubezpieczenia (por. Wyrok SN, sygn. akt III UK 200/04, opublikowany w Rzeczpospolitej 2005 r., Nr 50, str. C-1). Podzielając ten pogląd dodać należy, iż rzeczą przedsiębiorcy jest zatrudnianie pracowników dla realizacji celów gospodarczych z tą działalnością związanych, lecz okoliczności te nie są obojętne dla organu rentowego, gdy ciężar utrzymania ubezpieczonego przerzucany jest na fundusze publiczne. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25.01.2005 r. II UKN 141/04 (OSNC 2005 Nr 15 /235). O pozorności umowy decydują okoliczności jej zawarcia, cel jaki strony chciały osiągnąć i charakter wykonywanych czynności.

Okoliczność, iż strony sporządziły dokumenty związane zwykle z nawiązaniem stosunku pracy, nie znaczy jeszcze, iż do nawiązania stosunku pracy doszło.

Celem zawarcia umowy o pracę jest nawiązanie stosunku pracy, a więc świadczenie przez pracownika pracy przez określony, dłuższy okres, w zamian za wynagrodzenie.

Pośrednim celem zatrudnienia jest także uzyskanie stażu emerytalnego czy ochrony ubezpieczeniowej na wypadek zajścia ryzyka choroby, wypadku, urodzenia dziecka.

Podkreślić przy tym trzeba, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają tak kształtować elementy stosunku pracy, jaka jest wola stron. Jednakże przestaje powyższa kwestia być tylko sprawą stron nawiązujących stosunek pracy, gdy po uregulowaniu jedno - dwumiesięcznych składek przerzuca się ciężar wypłaty świadczeń na fundusz dysponujący publicznymi pieniędzmi, którymi zarządza ZUS. Nadto podkreślić należy, iż ciężar nie stanowi w żaden sposób przeciwwskazań do zawierania stosunków pracy, wykonywania pracy i korzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jednakże nie może być tak iż konstruuje się stosunek prawny pod istniejącą sytuacją, nie dla realizacji celu jakiemu ten stosunek ma służyć a dla osiągnięcia innych celów, a więc uzyskania świadczeń do których strony tego stosunku nie spełniały warunków.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do tego czy strony zawarły umowę o pracę i czy umowa ta była realizowana. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż strony zawarły umowę o pracę i umowa ta była realizowana. Odwołujący M. S. zgłaszał się do miejsca, gdzie jest prowadzona działalność przez firmę (...). Wykonywał tam czynności związane z przygotowywaniem samochodów do sprzedaży, prezentowaniem samochodów klientom, sprzątaniami placu. Za pracę M. S. otrzymał wynagrodzenie. M. S. miał możliwość i potrzebę wykonywania pracy, a firma (...) miała potrzebę i możliwość zatrudniania pracownika. Skoro skutecznie zawarto umowę o pracę i była ona przez M. S., stwierdzić należy iż M. S. uzyskał tytuł do ubezpieczenia społecznego od dnia 04.05.2015 r. do nadal.

Sąd odwołania jako zasadne podlegało uwzględnieniu, a decyzja zmianie w myśl art. 477¹⁴ § 2 kpc. O kosztach orzeczono w myśl art. 98 kpc.